

Rob van Eerden: Het Oer-IJ hoort thuis in de schoolboekjes

Wat heb jij met het Oer-IJ ?

Een mooie aanvulling op het Huis van Hilde, noemt Rob van Eerden het bewonersinitiatief voor de oprichting van de Stichting Oer-IJ. Feitelijk behoorde hij tot de eerste groep mensen die zich bezighield met onderzoek naar het belang van het Oer-IJ in de vroege geschiedenis van het landschap en de bewoning in en rond Castricum. Hij was als toen nog als amateur-archeoloog actief betrokken bij opgravingen waar voor het eerst kon worden aangetoond dat hier een delta lag waar altijd is gewoond. „Ik ben van jongs af aan geïnteresseerd geweest in de manier waarop het landschap is gebruikt. Hoe mensen een bestaan opbouwden op de grens van land en water en wat je daar nog in de bodem van kunt terugvinden. De archeologische rijkdom is hier ongekend. ”

Als Rob van Eerden de ontdekker van het Oer-IJ wordt genoemd, moet hij lachen. „Ik ben er wel vanaf het prille begin bij geweest. Alleen wetenschappers wisten eigenlijk van dit getijdenlandschap. Gewone mensen hadden daar geen idee van. Door de vondsten in Castricum en later in de duinen hebben we voor het eerst kunnen vaststellen dat de bewoningsgeschiedenis hier in verschillende bodemlagen is terug te vinden. Door onze gegevens te combineren met onderzoeksresultaten in de polders bij Krommenie is het Oer-IJ weer in beeld gekomen.”

In 2002 kwam Rob van Eerden bij de provincie Noord-Holland in dienst om archeologisch interessante plekken in kaart te brengen en te beschermen. Er was veel contact met boeren en er moesten afspraken gemaakt worden om het historisch erfgoed veilig te stellen. Door die professionele betrokkenheid bij het gebied heeft hij wat afstand genomen van de bij het landschap betrokken groep burgers die de Stichting Oer-IJ oprichtte.

Nu in 'zijn' Huis van Hilde komen ze elkaar weer tegen. „Het Archeologiecentrum Noord-Holland hier in Castricum is een depot én een museum. Een twee eenheid. Twee vleugels van één vogel. We bewaren hier alle historisch waardevolle bodemvondsten uit de provincie en hebben onder het zelfde dak een permanente tentoonstelling ingericht over de geschiedenis van Noord-Holland; van prehistorie tot en met de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast zijn er tijdelijke exposities en andere activiteiten, zoals de lezingen die de Stichting Oer-IJ hier organiseert.”

Rob van Eerden is blij met de toenemende belangstelling vanuit de bevolking in de regio voor het Oer-IJ. Wat 'Hilde' binnen vertelt, kan de stichting buiten onder de aandacht brengen. Hij ziet voor die onafhankelijke club ook een taak weggelegd als het aankomt op het kritisch volgen van gebruik en beheer van het gebied. Hij heeft zich vanuit zijn werk altijd sterk gemaakt voor het open houden van de ruimte tussen het duin en de veenweides.

De Stichting Oer-IJ beijvert zich ook voor een Geo-park status van het Oer-IJ en een plek op de Werelderfgoed van de Unesco. Rob van Eerden noemt dat een lofwaardig initiatief, maar wijst er wel op dat de zichtbaarheid van het Oer-IJ nog beperkt is. Met publieksactiviteiten en het op een toegankelijke manier aanbieden van informatie kan de beleefbaarheid veel tastbaarder worden. Dan kunnen de stichting en het Huis van Hilde elkaar ook weer aanvullen en versterken.

Rob van Eerden: „Er is hier veel gebeurd, dus veel te vertellen. De wetenschappers spreken een taal die het publiek vaak niet bereikt. Ik heb mijn best gedaan hier een vertaalslag te maken. De verhalen van het Oer-IJ horen in de schoolboekjes. We moeten niet te bescheiden zijn over het belang van onze eigen geschiedenis.”

(Eerder gepubliceerd in Nieuwsblad De Kennemer).